

1. díl

Jaroslav Valenta (Historický ústav, AV ČR, Praha) 1
Osmdesátiletá Československá republika

SLAVNOSTNÍ ZAHÁJENÍ

Zahájení konference:
Předseda Senátu Parlamentu ČR Petr Pithart 5

Zdravice prezidenta ČR Václava Havla 9

Pan Jozef Stank 10
Chargé d`affaires a. i. Slovenské republiky

Pan Philippe Coste 11
Velvyslanec Francouzské republiky

Sir David Broucher 13
Velvyslanec Spojeného království Velké Británie a Severního Irska

Pan Maurizio Moreno 15
Velvyslanec Italské republiky

Paní Renee Earle 19
Rada velvyslanectví Spojených států amerických pro tiskové a kulturní záležitosti

Dopis českých historiků 21

HLAVNÍ REFERÁTY

Dušan Kováč (SAV, Bratislava) 23
Česko-slovenská štátnosť v kontexte slovenských dejín
(otázka kontinuity a diskontinuity)

Robert Kvaček (FF UK, Praha) 30
Ke vzniku Československa

POHLEDY JEDNOTLIVÝCH NÁRODNÍCH HISTORIOGRAFIÍ NA VÝVOJ MEZIVÁLEČNÉHO
ČESKOSLOVENSKA

Josef Harna (Historický ústav AV ČR, Praha) 41
Česká historiografie a trendy výzkumu dějin meziválečného Československa ke konci 20. století

Ľubomír Lipták (Historický ústav SAV, Bratislava) 48
Slovenská historiografia o medzivojnovom Československu

Ferdinand Seibt (Collegium Carolinum, Mnichov)	53
<i>Die Erste ČSR im Bild der deutschen Forschung</i>	
 Евгений Фирсов (Государственный университет им. Ломоносова, Москва)	59
<i>Российская историография о развитии межвоенной Чехословацкой республики (1918 - 1938)</i>	
 Milan Hauner (UW-Madison, t.č. Fulbright Professor, Universita Lipsko)	73
<i>Anglická a severoamerická historiografie: demokracie a národní stát</i>	
 Antoine Marès (Inalco, Paris)	82
<i>L'historiographie française de la Première République tchécoslovaque</i>	
 Sekce I.: Vnitropolitický vývoj československého státu a společnosti	
I. tematický blok	
 Zdeněk Kárník (FF UK Praha)	90
<i>Ustavení ČSR jako parlamentní demokracie v podmínkách národněpolitické a sociálněpolitické krize střední Evropy (jaro - léto 1920)</i>	
<i>/Události, jejich důsledky a širší souvislosti/</i>	
 Antonín Klimek (HÚ Armády ČR, Praha)	111
<i>Počátky parlamentní demokracie v Československu</i>	
 Eva Broklová (Masarykův ústav AV ČR, Praha)	123
<i>Sonda do politické kultury československé společnosti</i>	
 Vladimír Goněc (FF MÚ Brno)	129
<i>Státoprávní problémy meziválečného Československa z pohledu Právnické fakulty Německé univerzity v Praze</i>	
 Marta Goňcová (PedF MU, Brno)	135
<i>Koncepty evropanství a demokracie v československém politickém myšlení (od T. G. Masaryka k J. Patočkovi)</i>	
 Miloš Trapl (FF UP Olomouc)	141
<i>Začlenění římskokatolické církve do české společnosti po roce 1918</i>	
 Josef Hanzal (Historický ústav AV ČR, Praha)	148
<i>Občan a stát proměny myšlení</i>	
 Pavel Mates (VŠE, Praha)	152
<i>Právní úprava postavení politických stran v první republice</i>	
 Katarína Zavacká (Ústav státu a práva SAV, Bratislava)	155
<i>Právna kultúra v medzivojnovom Československu</i>	

II. tematický blok

Ivan Kamenec (Historický ústav SAV, Bratislava)	158
<i>Stereotypy vnímania česko-slovenských vzťahov v realite a v historiografii.</i>	
Jan Rychlík (FF UK, Praha)	163
<i>České, slovenské, československé dějiny vztahy a souvislosti</i>	
Alena Bartlová (Historický ústav SAV, Bratislava)	170
<i>Slovenská otázka a slovenské štátoprávne snahy v rokoch 1918 - 1938</i>	
Natália Krajčovičová (Historický ústav SAV, Bratislava)	179
<i>Českí zamestnanci v štátnych službách na Slovensku v prvých rokoch po vzniku Československa</i>	
Lubica Kázmerová (Historický ústav SAV, Bratislava)	184
<i>Pôsobenie Československej strany národno-socialistickej na Slovensku v r. 1918 - 1938</i>	
<i>/s dôrazom na štátnu správu/</i>	
Xénia Šuchová (Historický ústav SAV, pob. Banská Bystrica)	188
<i>K problémom unifikácie verejnej správy v predmníchovskej ČSR</i>	
Peter Švorc (FF Prešovskej univerzity, Prešov)	194
<i>Podkarpatskí Rusíni a ich vyrovnanie sa s česko-slovenskou štátnosťou</i>	

III. tematický blok

Valerián Bystrický (Historický ústav SAV, Bratislava)	201
<i>Slovensko roku 1938 (východiská a perspektívy)</i>	
Milan Zemko (Historický ústav SAV, Bratislava)	216
<i>Reflektovanie medzinárodného postavenia Československa v slovenskej tlači za Rothermerovej revizionistickej akcie v roku 1927</i>	
Jaroslav Valenta (Historický ústav AV ČR, Praha)	223
<i>Čtyři nástupnické státy a osudy jejich demokracie</i>	
Jaroslav Rokoský (UJEP, Ústí nad Labem)	233
<i>Antonín Švehla a agrární strana ve vývoji první ČSR</i>	
Jana Čechurová (FF UK, Praha)	245
<i>Krystalizace národní demokracie ve 20. letech</i>	
Libor Vykoupil (FF MU, Brno)	250
<i>Jiří Stříbrný a československá demokracie</i>	
Pavel Marek (FF UP, Olomouc)	258
<i>K politické organizaci českých středních vrstev</i>	

Ladislav Soukup (PF UK, Praha)	264
<i>Uplatňování svobody tisku v ČSR</i>	

Sekce II.: Ekonomické a sociální problémy první ČSR
I. tematický blok

Alice Teichová (Girton College, Cambridge University)	268
<i>Hospodářské změny ve střední a jihovýchodní Evropě po první světové válce</i>	
Roman Holec (FF Univerzity Komenského, Bratislava)	273
<i>Hospodársky vývoj Slovenska bezprostredne po vzniku ČSR v kontexte česko-slovenských vzťahou</i>	
Miroslav Fabricius (Historický ústav SAV, Bratislava)	279
<i>Vývoj názorov na postavenie Slovenska v hospodárstve Československa (1918 - 1938)</i>	

II. tematický blok

Vlastislav Lacina (Historický ústav AV ČR, Praha)	289
<i>Dynamika rozvoje hospodárství v meziválečném Československu</i>	
Ľudovít Hallon (Historický ústav SAV, Bratislava)	296
<i>Industrializácia v českých krajinách a na Slovensku 1918 - 1938</i>	
Jaroslav Pátek (FF UK, Praha)	303
<i>Podnikatelé a manažeři</i>	
Drahomír Jančík - Eduard Kubů (FF UK, Praha)	310
<i>Zahraniční obchod - aktivní či pasivní činitel zahraniční politiky?</i> <i>(Srovnání československého a německého přístupu ve vzájemných vztazích)</i>	
Ivan Jakubec (FF UK, Praha)	319
<i>Československý průmysl a racionalizace 1918 - 1938</i>	
Jiří Novotný (ČNB Praha), Jiří Šouša (FF UK, Praha)	328
<i>Bankovní úvěry a rozvoj průmyslu v Československu 1918 - 1938</i>	

III. tematický blok

Jiří Kosta (Univerzita J. W. Goethe, Frankfurt n. Mohanem)	335
<i>Zahraniční obchod Československa (1918 - 1937)</i>	
Ivo Barteček (FF UP, Olomouc)	347
<i>Československo a Latinská Amerika 1918 - 1938. Možnosti a meze spolupráce</i>	
Jiří Dvořák (JČU, České Budějovice)	354
<i>K hospodářskému regionalismu v meziválečné ČSR</i>	

Petr Grulich (VŠP, Hradec Králové)	359
<i>Reforma systému obchodních a živnostenských komor v ČSR 1918 - 1938</i>	
Marta Kohárová (VŠP, Hradec Králové)	363
<i>Monopolní výroba výbušnin v Československé republice 1918 - 1938</i>	

2. díl

IV. tematický blok

Jiří Musil (CEU, Praha)	368
<i>Česká společnost 1918 - 1938 - Několik závěrů z mezinárodního srovnání sociálních struktur</i>	
Václav Průcha (VŠE, Praha)	378
<i>Sociální a profesní struktura obyvatelstva v meziválečném Československu</i>	
Lubomír Slezák (HÚ AV ČR, pob. Brno)	387
<i>Role středního stavu v ekonomice Československa</i>	
Jana Burešová (FF UP, Olomouc)	393
<i>Společensko-politická aktivita a veřejná činnost žen za první Československé republiky (1918 - 1938)</i>	
František Svátek (UK, Praha)	401
<i>Sociální elity v první československé republice (K vymezení otázek a přístupů ke studiu)</i>	
Karolina Adamová (PF UK, Praha)	410
<i>K otázce zestátnění a socializace uhelných dolů v první Československé republice</i>	
Rudolf Bosák (Prešov)	415
<i>Michal Bosák - bankár s podpisom na desaťdolarovke</i>	
Jiří Sláma (Osteuropa Inst., Mnichov)	417
<i>Česká ekonomika v první polovině příštího století a její místo v Evropě (Pokus o aplikaci a rozšíření Jánossyho teorie hospodářských zázraků)</i>	
Jiří Sláma (Osteuropa Inst., Mnichov)	432
<i>K metodice srovnávání historických epoch (vědecké sdělení, Praha 8. října 1998)</i>	

Sekce III.: Kulturní atmosféra meziválečného Československa

Jiří Brabec (FF UK, Praha)	436
<i>Modely kulturně politické tvorby a jejich vzájemné vztahy</i>	
Jaroslav Marek (Historický ústav AV ČR, pob. Brno)	441
<i>Náčrt kulturních proudů mezi válkami</i>	

Josef Zúmr (Filozofický ústav AV ĀR, Praha)	446
<i>Āeská umělecká avantgarda a T. G. Masaryk</i>	
Miroslav Jeřábek (FF MU, Brno)	450
<i>Brněnské kulturní časopisy 20. let jako projev rozmachu českého Brna</i>	
Jaroslav Opat (Praha)	457
<i>Národnostní filozofie a politika T. G. Masaryka nejen pro Československo</i>	
Emil Voráček (Historický ústav AV ĀR, Praha)	469
<i>Problémy rozvoje sociologie v Československu 20. let a vznik Masarykovy sociologické společnosti</i>	
Antonín Měšťan (Slovanský ústav AV ĀR, Praha)	483
<i>Slované a slovanství v ĀSR 1918 - 1938</i>	

Sekce IV.: Zahraničně-politické aspekty vzniku, existence a zániku první ĀSR

Antoine Marès (Inalco, Paris)	489
<i>Réflexions sur les contraintes et les contradictions de la politique étrangère tchécoslovaque de 1918 à 1938</i>	
Alexandr Ort (VŠE, Praha)	495
<i>Koncepce československé zahraniční politiky</i>	

I. tematický blok

Vznik Československa v mezinárodní politice

Francesco Leoncini (Benátky)	502
<i>Y-avait-il des alternatives à la Tchécoslovaquie?</i>	
Ivan Šedivý (Historický ústav AV ĀR, Praha)	509
<i>Vznik Československa (Možné roviny pohledu)</i>	
Magda Ádám (Maďarská akademie věd, Budapešť)	513
<i>L'alliance franco-tchécoslovaque</i>	
Manfred Alexander (Univerzita Kolín n. R.)	521
<i>Německá říše a vznik Československa</i>	

II. tematický blok

Velmoci a Československo

Jindřich Dejmek (Historický ústav AV ĀR, Praha)	526
<i>Velká Británie v zahraniční politice Československa 1918 - 1938 (Náčrt hlavních problémů)</i>	
Emilia Hrabovec (Univerzita Vídeň)	542
<i>Menovanie biskupov v kontexte bilaterálnych vzťahov medzi ĀSR a Svätou stolicou 1918 - 1928</i>	

III. tematický blok

Československo a střední Evropa

Bernard Michel (Université Paris I- Panthéon-Sorbonne)	556
<i>Les traditions démocratiques dans les relations franco-tchécoslovaques 1918 - 1938</i>	
Andrzej Essen (Krakov)	562
<i>Malá dohoda jako nástroj československé zahraniční politiky</i>	
Mečislav Borák - Rudolf Žáček (Slezský ústav SZM, Opava)	566
<i>Role Slezska v zahraničních vztazích ČSR vůči Německu a Polsku v letech 1918 - 1938</i>	
Lee Blackwood (Yale University)	571
<i>International Socialism and the First Czechoslovak Republic's Place in Europe, 1918 - 38</i>	
Bohumila Ferenčuhová (Historický ústav SAV, Bratislava)	586
<i>Slovensko a Malá dohoda z hlediska geopolitiky</i>	

Sekce V.: Vztah státu k menšinám

Václav Pavlíček (PF UK, Praha)	594
<i>K ústavním aspektům práv menšin po vzniku Československa</i>	
Jaroslav Kučera (FSV UK, Praha)	602
<i>Koncepce národního státu Čechů a Slováků a jeho realita v životě první republiky</i>	
Christoph Boyer (H. Arendt Institute, TU Dresden)	611
<i>Konflikt und Kooperation zwischen Tschechen und Deutschen in der Wirtschaft der Ersten Republik</i>	
Dan Gawrecki (Slezská univerzita, Opava)	620
<i>Polská menšina v Československu 1918 - 1938</i>	
Koloman Gajan (Praha)	629
<i>Vztah T. G. Masaryka k českým Němcům (1918 - 1935)</i>	
Jaroslav Šebek (AV ČR, Praha)	640
<i>Německý novoaktivismus</i>	

Kulatý stůl: Vystěhovalecká politika první ČSR a vztah státu k Čechům a Slovákům v zahraničí

Stanislav Brouček (ÚEF AV ČR, Praha)	644
<i>Vystěhovalecká politika meziválečného Československa</i>	
Jaroslav Vaculík (PedF MU, Brno)	653
<i>Zahraniční krajané a stará vlast (na příkladu Čechů na polské Volyni)</i>	

Iva Heroldová (ÚEF AV ČR, Praha)	661
<i>Reemigrace etnických Čechů po první a druhé světové válce. Plány, skutečnost, problémy. Paralely a rozdíly.</i>	
Ján Botík (Slovenské národné múzeum, Bratislava)	668
<i>Československá štátnosť vo vedomí a praktickom živote slovenskej a českej komunity v Argentíne (1918-1938)</i>	
Ivo Barteček (FF UP, Olomouc)	674
<i>Občanský versus národnostní princip. Prvorepublikové vystěhovalectví ve světle českého a slovenského badatelského zájmu (Příklad Latinské Ameriky)</i>	
Milena Secká (Náprstkovo muzeum, Praha)	678
<i>Krajanské muzeum československé</i>	
Josef Kolínský (Československý ústav zahraniční, Praha)	681
<i>70 let činnosti ČSÚZ ve prospěch krajanů</i>	